...ra

Awedyka ks. Bonawentury: Donatyira bez aggrawacyi familii nie z krzywdą herbowney Rzewuskich krzywdy od Boga samego mile acceptowana.

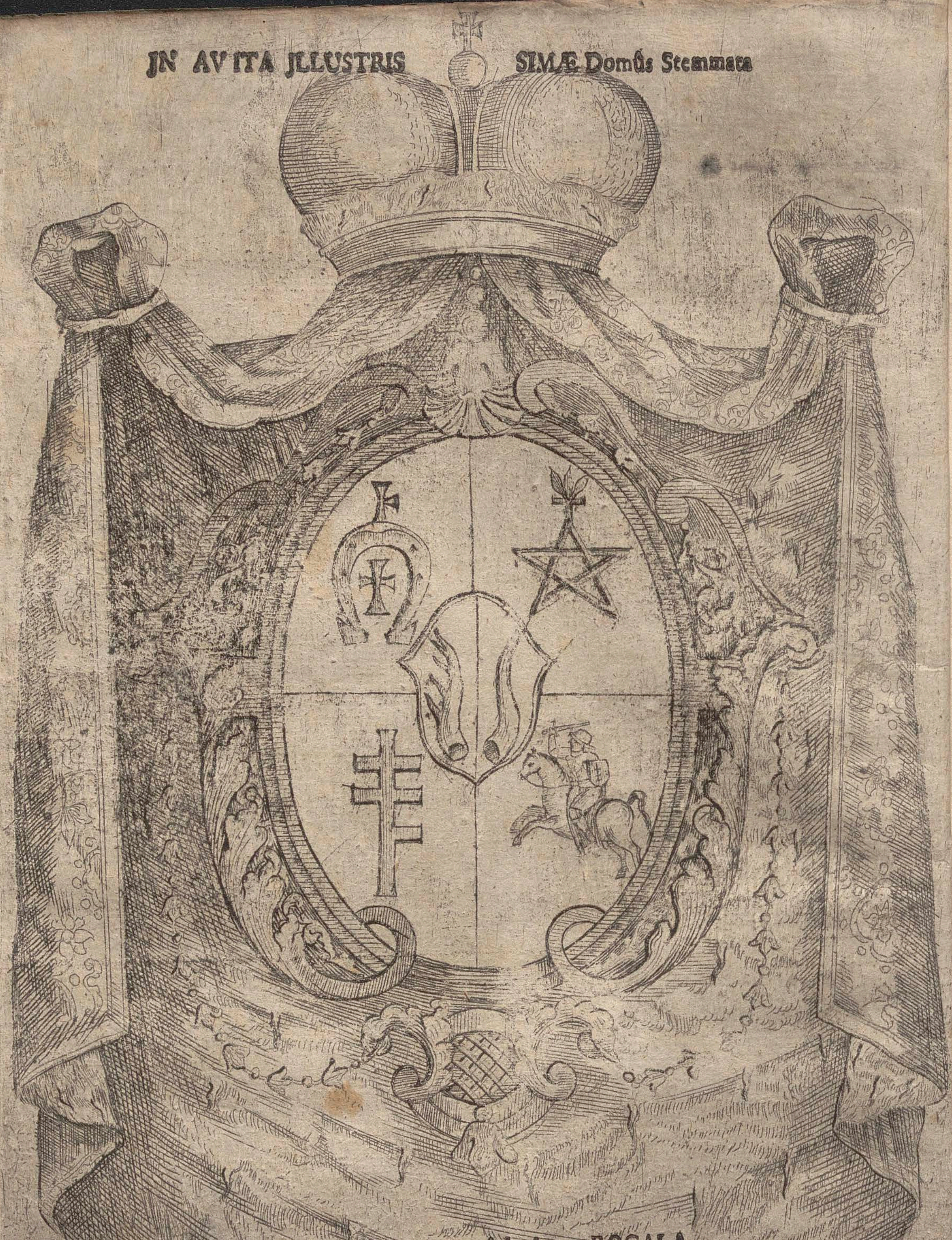
DONATYWA

Bez aggrawacyi Familii nie z Krzywdą
HERBOWNEY RZEWUSKICH KRZYWDY
od BOGA ſamego mile
AKCEPTOWANA;
SMIERC
J.W. Jmośći Pani ELEONORY z RZEWUSKICH
HRABINY KRASICKI Kaſztelanowy Chełmſkiey
NA SOLENNYM POGRZEBIE
w Kościele WW. OO. Dominikanow Lubelſkich
in Præſentia J. O. Trybunału
Funebralnym Kazaniem
DEMONSTROWANA.
A ná poſkromienie żalow
JJ. WW. Jchcm Panom JANOWI Kaſztelanowi
Chełmſkiemu, WINCENTEMU Staroście Korytnickiemu, FELIXOWI, DOMINIKOWI, y
JACKOWI, z Sieczyna ná Kráſiczynie Hrabiom
KRASICKIM Kaſztelánicom Chełmſkim
Załoſnym po utraconey Matce Synom
KONSEKROWANA.

PRZEZ
X. BONAWENTURĘ AWEDYKA Prowincyi Polſkiey Dominikana, S. Th. Lektora
ná tenczas Przeora Konwentu Włodzimirſkiego.
Roku Pańſkiego 1739. dnia 15. Octobris
Z POZWOLENIEM STARSZYCH
Do Druku w Lublinie
PODANA.

w Drukarni Societatis JESU.

JN AVITA JLLUSTRISSIMÆ Domûs Stemmata

Ad Arma ROGALA

mo. Cornua bina vides, claro pro Stemmate ferri,
Lechum, à KRASICKI Præside magnanimo.
do. Cornua namq; Viris duo sunt hoc Sangvine Cretis,
Queis feriant hostem, Marsq; Minerva Sagax.

Ad Arma KRZYWDA

Stemma RZEWUSCIADUM Sacra Crux pietatis avitæ;
Et Solea indicium, Roboris Herculei.

Ad Arma PILAVA.

Felix Sorte Trias Patriam Pilava decorans,
Vindice sub tanto Sacra Corona nitet.

Ad Arma POGONIA

Dux quid Equus sibi Vult cursu qui currit in armis,
Lucida fulgentis scandit ad astra Poli.

Ad Arma PIATYR.

Lilia florentes spargunt per sæcula fasces,
Jn quadro, Triadem sospitet alma Domus.

PREFACYA.

Mile przyiętą Macierzyńską od nieba Krzywdę, gdzieſz lepiey ná ziemi ſkładáć, iáko w nieukrzywdzonych Synowſkich ſercach, ktorym wzięta Herbowna Krzywda, ſamym niebem ſuto y ſowicie nadgradza ſię. JASNIE WIELMOZNI Káſztelanie, Stároſto, Hrabiowie. Darowáć krzywdę niebu, Waſza to była Heroiczna ákcya: Właſnie Krolewſki Regał do gornego ſkarbu, nieoſzacowanego Rogali. Zkąd: że z Domowego depozytu wynioſła ſię Krzywda; nazad ią

pracowita

pracowita kaznodzieyſkiey funkcyi windykacya, in ſinum pretioſiſſimum *nieoſzacowanych ſerdecznych ſkarbow*, præeunte Triumphali auguſtiſſimæ Crucis labaro, *wnoſi, oddáie, prezentuie. Dość drogo ſię dla nieba oſzacowała ważąca w Oyczyznie Krzywda, ktorey ten walor ieſt.* Aeternæ tantùm Te capit urbis honos. *Lepſzego depozytu nad wieczność ubłogoſławioną Ta Donátywa nie mogła ſobie wynáleść, gdyż y ſame niebo o to ſię ſtáráło, iż w Krzywdzie ulubiwſzy ſobie, zá wdzięczne od ziemi te w niey odbiera dáry. Szczodry y z krzywdą Rogala dla Olympu* Cælo infert opes qui miſeratus alit. *Dla ſiebie niemiłoſierny przy wrodżoney klemencyi Dom* J. W. KRASICKICH: *byle Domu Bożego w ták miłey dacie złotey krzywdy nie uſzczerbić. Kto poiąc Krzy-*

wdę

wdę, nie Krzywdą może; á kto kontent? gdy nie do guſtu fortuna gorżka: komu ſzczęście w fatach faworyzuie ſię, á kto żywo ſtoi, gdy pod śmiertelnym Cypryſſem leży, ſztylet nie goi lecz ráni, gdy go nieużyta parka puści, nie przepuſzczaiąc do ſerca, aż śmierć krzywdą ſię kończy. Ryczeć nie płákáć cáłemu Rogali, co to za nieopłakane, kochana ſerc ſynowſkich Matka, y żałoſne uczyniłá w krzywdzie ſieroctwo. Tey ták wſpaniałey Heroinie ſłuży to wprawdzie: Regina ſatis fæcundaq; mater, quam ſint multorum commoda ſceptra Ducum: *Nad złoto ſzacownieyſzey nie krzywdzącey BOGA, Oyczyzny, Dobra poſpolitego, Familii, Swiątnic Páńſkich, przyiacioł to walor Macierzyńſkiey krzywdy. Bogata dla ubogich ſierot Pani ſzacownieyſza od ſkárbu, ſkarbem będąc wrodzoney do-*

2 *broci,*

broći, ſzczodrobliwych uczynkow. Nad táką ſwietną, y Swiętą Donátywą, wieczność ſama ſię ſtáie Iubilerką, rowno z niebieſkim ważąc ią ſkarbem, za dyámentową perłowych ſynow Mátkę, krzywdę uzłocić obiecuiąc. A gdzieſz rowne dla nieba y niebu ofiáry, iáko iedyna w piąciu chwalebnych Synach krzywdy Macierzyńſkiey Donacya. Ianowi z Krzyża opieka miła przydana Mátka: á J. W. JANOWI *od BOGA, y od Krzyża Drzewá żywotá, śmiertelna bierże Macocha* Delicias vitæ *ſerdeczną Mátkę. Posłany w Jmieniu przy aſſyſtuiących Gracyach ná uſługi* Boni publici: *Jan, zá Poſelſkie w łáſkach Imię, łáſkáwą ná ſiebie oſobliwie ſercem Matkę, BOGU w dáry oddáie; niemogąc ſobie lepſzego depozytu upodobáć, dla nieprzepłáconey krzywdy ſwoiey, iáko w ſkarbách niebie-*

ſkich,

ſkich, quas dederis ſolas ſēper habebis opes, *to ſobie*⌊ *dobrze w pámięci maiąc. Iáko dobrze dla ſiebie záchował w nieśmiertelnym depozycie*, JAN *Boży Kaſztelan, ulubioną Kaſztelanową Mátkę; ztąd zważyć, iż Rogála nie ieſt z krzywdą: gdy* in charam dulcis Sociam vitæ *Łáſkami explikuiąca ſię Anna Skarbem ſię Iego ſtaie. Máią zazdrość dla ſiebie y do ſiebie łáſkawe Imiona, że ſkarby chowáć ſię należy, zá Macierzyńſką Iana Krzywdę, w niebie bez reſentymentu deponowaną, Niebo ſię łáſkawą wypłaca Pandorą. Piekną Donátywę Ian BOGU konſeruie, aż Pulcheryą ſliczną BOG gò obdarza, ktorey wdzieczne przymioty y doſkonáłe Cnoty paragonuią z niebem. Słodkie rezygnowánie Iana ná BOGA, słodkością w gorzkich fatách ucukrowane, y w Sukceſſach, honoru ambrozyą zámykáiące.*

káiące. Wyniknęłá niemogąca ſię utáić w pierſiach Twoich, wieczna obligacya J. W. Kaſztelanie, á iákoś w ſłowach głęboką obſerwancyą J. W. czynił Matce, ták w ſkutku oſtatniey uſługi przykłádny in parentando *dałeś dowod, żeś od Mácierzyńſkich Krzyżow ná Herbowney Podkówie od BOGA wyſzedł: y ztąd ſerce Twoie piękne, tym ſię kontentowało zdániem,* perſvade Tibi Parentes eſſe Deos. *Będą pámiętne, Tey Niéba krzywdy ſobie dárowaney od Ciebie J. W. Janie Kaſztelánie, á z Krzywdą Twego pogòdzą Rogálę, gdy w godnych potomkách* pro decore Patriæ, utilitate Boni Communis, avitæ Familiæ ſplendore *konſolacyi użyczą.*

Jacobus Billius. Aethereo Tibi vis, ſurgat de Pneumate Proles
Exhilarans pectus, tempus in omne Tuum.

Daią ſię podczas y nieba zwyciężać, lecż złotemu Tryumfatorowi ktorego ſkronie, złota zdobi korona. Au-

Aurum quisquis habet, ſuperos mercatur & aſtra *J. W. Staroście Korytnickiemu* WINCENTEMU *dały ſię zobligowáć Nieba, gdy ſutſzey nad perły Krzywdy, zážył ná nich.* & ex alto Sangvinis *w krzyſztáłowe morze* Pretioſiſsimum Unionem *powierzył. Nigdy tryumfuiącemu* WINCENTEMU *nie będzie Krzywdy, deptáć* Gentilitiâ ſoleâ *po ſamych laurach należy zwycięzcy, ſcielą ſię tam palmy gdzie* canit animorum Victor triumphos. *Wſzakże o Tobie te zdanie kochaiących* Bonum publicum, *co w Rzymie powiedziano záſłużonemu Kámilluſowi:* Reſpublica tota ipſe Camillus erat. WINCENTEMU *z Krzyżow Máćierzyſtych* Aram honoris *wyſtáwuie niebu oddana Krzywda, dáiąc mu tę ſponſyą; iż* non ferreus ſed aurô ponderandus

wsławi się dla Oyczyzny cum palma meritorū: *Ná ktorego radaby fortuna złotą głowę włożyć koronę, y ktoremu w nierozerwaney lidze iákby drugą waloru wielkiego Aurelyą dobráły Boskie dyspozycye. Będą záwsze* perennaturâ famâ *w ták dobraney párze* Victricia signa, *od ktorych Polska wolność to sobie wnosi omen, że* Aurea dona feret *Złoty zwycięzca Starosta Korytnicki. Zá tryumfami szczęście idzie, czyli szczęściem tryumfy się dzieią, y dlatego osobliwe w* FELIXIE *Hrabi lokuie się niebieskie szczęście, ktorym braterskich animuszow unią ták trzy ma iż sobie ná Xiążęcy zásłuzył tytuł. Szczęśliwy J. W.* FELIXA *Hrabi Gemusz, ná niebieskiego szczęścia nieuchybnym losie zásadzony, wiedząc o tym iż* nullus Beatus absq; numine est DEI. *Kto zgadnie czemu idzie Hrabi* FELIXA

J. W.

J. W. Krzywda w niebo? oto áby szczęsnym in lactea honoris via *zawsze postępował krokiem, w rożowe Antenatow* insistendo passus. *Deponowana bez ággrawacyi Familii Donatywa J. W. ELEONORA z Rzewuskich Kasztelanowa Hrabina Mátka*, & junctîs in pia fædera manibûs, & vinctîs plusquam adamantino nexu Cordibûs, Cælo dicata, *subtelne niebios dziedzicząca sfery y od J. W. DOMINIKA HRABI* Sydereo adjuta lumine, *iásnemu* & sine nube dies *zápali* ad meridiem honoris *prowadząc go. J. W. JACKA Hrabi miedzy Cyprysami fatalnemi Hiacyntowy kwiat*, svavem odorē Sanctæ memoriæ Spirando in deliciū *poydzie* Patriæ, *iż* fructus millenos, pro Sacris & thure Victimato superis refloruit. *Niezwiędniałą zostáie już nie ná Elizey-*

skich

ſkich Polach, lecz w niebieſkich dziardynach Krzywdy ozdobą, á ztąd IACEK Hrabia Hiacynt w ſwoiey da BOG wieſnie in Senatu purpureo honore. *Kontente ze złotey Donátywy Herbowney Krzywdy niebá, ktorym* Cælo par ipſa origo, *z Kolligowanemi Domámi Rogala, z ſerca Krzywdę dáruie. Ta* J. O. Xiążąt Waſilow Wileńskich, Hreorych *ná Białym Kowlu*, Sanguſzkow Lubartow, Witoldow, Olgierdow, *Litewſkich*; Cezarynow Proſperow *Rzymſkich*, Zaſiaskich, Oſtrogskich Wiſzniowieckich. Mitræ Principesq; Sangvinis, *nie zákrwawioną żadną Krzywdą do korony nieśmiertelney* in affinitatem *prowádzi godną Damę, wſpaniałą Heroinę* J. W. *Kaſztelanowę ELEONORĘ KRASICKĄ. Idzie w tey wieczności Donatywie Węgier-*

ſkich

skich złotych Bań Ducale donum Koradynow *Xiążąt* Bawarskich, Neuburskich, Radziwiłłow, Czartoryiskich Czetwertyńskich pretiosissima decora *ná dar się szacuią. Ná korzyść w tákiey dárowiznie Hetmańskie* Rzewuskich *Buławy, Pilawy* Potockich, *nie śmiertelne Laury w wielkich Wodzach Sarmacyi*, Kunickich intaminatæ Virtutis *Bończy*, Sapiehow per honorum Olympos *Strzały goruiące*, Koniecpolskich interminabilis Limitibûs fama, Ledochowskich, Cetnerow, Kurdwanowskich, trabeata meritorũ præmiîs & dignitatum mole Propago, *iáko nieoszacowane kleynoty wążą się niebu, w upominkach należących Imion pámięć nieśmiertelności zákupuiąc, o krzywdę Kasztelanowy Hrabiny ELEONORY. Niedaremną od ziemi niebu uczynioną trzeba rozumieć Herbowney Krzywdy Donatywę! notuiąc to sobie,*

Munera qui mittit, ſperat majora remitti,
Nemo ſuas vellet perdere gratis opes. *Verinus.*

Niebo ſię każdemu dobrze wypłaca, wet zá wet, y nad to; owſzem byle niebieskiey Roſie wyſtarczyć aurea ſubminiſtrare vellera *ſuto ſię oddárowáć umie piekną zá nadobną Krzywdę, odbierze waſz Herbowny Rogala, y z konſekrowaney Donatywy*, ſummo & Auguſtiſsimo Aſtrorũ Regnanti, auguſta *waſzemu Domowi będzie ſprzyiáć* majeſtas, *á zá żelazne* fata, aurea Neſtoris *liczyć będziecie* ſæcula; Jncolumesq; dies agetis pro Columnis Patriæ *zoſtaiąc. Wſzakże ta Donatywa Krzywdy, od BOGA mile przyięta, ſerce Boſkie obligowáć potráfi, iż Rogali krzywdy nieda niebo uczynić: ná Co ſię* candidô & abſq, injuria *piſze* votô.

JASNIE WIELMOZNYCH WMMCM.
PANOW Y DOBRODZIEIOW.

Zyczliwie obowiązany ſługa y Bogomodlca.
X. B. A. S. Th. L. P. W. Z. K.

KAZANIE

KAZANIE POGRZEBOWE.

Non gravavi vos donate mihi hanc injuriam. 2. *ad Corinth: cap.* 12. *V.* 13.

Nie rzetelna ſynceryzacya, obłudna iuſtyfikácya, gdzie nieznośna JJ: WW. DOMOW záchodzi aggrawacya. Ah niewypowiedziana KRZYWDZIE Krzywda, kiedy iedna larwa y maſzkara *omnium terribilium terribiliſsima mors,* J. W. ELEONORĘ Z RZEWUSKICH HRABINA KRASICKA KASZTELANOWA CHEŁMSKA miłym prywuie życiem; á ieſzczeſię do exkuzy zábiera? *non gravavi vos* S. Z. Krotkość tylko życia ludzkiego, ieſzcze nie śmierć, ták do żywego doiełá nie oświeconey Wiárą ſtárożytności, że ſobie tákową, do Bogow y natury rościli pretenſyą: *Qualem nobis vitam Dii tribuerunt? ſi moleſtias ejus æſtimes, etiam pueris longam, ſi velocitatem, etiam ſenibus anguſtam:* Prawieć nas życiem Bogowie obdarzyli przyciężkim, patrząc ná mizerye iego, to ná kilkudniowe dziecko nader długie, uważaiąc prętkość y biegłość y ná przeſiwiałych ſtarcow krotkie. To ſzemranie przeciwko Bogom dylátował ſwoim Argumentem ſławny tamtego wieku Filozof; zádaiąc Im, że dyſkretnieyſi w tym punkcie ná dzikie beſtye niż ná ludzi byli: *Jllos tantum animalibus tribuiſse, ut quina, aut dena* Senec.

ſæcula durent, homini ad tam magna, ad tam multa genito, cite-
Ariſto: *riorem terminum ſtare.* Czy ſłuſznaſz też Bogow dyzpozy-
cya? Człowiek kreatura naygodnieyſza *nihil habet homine*
Deus majus, aut quo glorietur, aut cui glorietur. Człowiek
Senec: podług ich zdánia ná to ſtworzony, aby nad wſzyſtkiemi gu-
berniował ſublunarnego świata żywiołámi *Ceſſerunt nitidæ*
Ovid. *habitandis piſcibus undæ, Terra feras cæpit, Volucres agitabilis*
Aër; Sanctius his Animal Mentisq; capacius altæ, deerat adhuc:
& quod dominari in cætera poſset: natus homo. Zwierzchność
też ſamę przyznał człowiekowi Pſalmograf: *Omnia ſubjeciſti*
Pſal. 8. *ſub pedibus ejus.* Człowiek dáleko godniey nad wſzyſtkie
urodzony ſtworzenia *finxit in effigiem moderantûm cuncta*
Deorum, ná rytrakt ſamey Troycy Przenayświętſzey wy-
konterfektowány: *faciamus hominem ad Imaginem & ſimilitu-*
Gen. 1. *dinem noſtram.* A zá coż lepſzy Aſsyryiſki iedynak, niż czło-
wiek? czemuſz tyle lat człowiekowi co Fenixowi Bogowie
nie naznaczyli? *Una decem veluti ſæcula vivit avis.* Czy ſłu-
Marti: ſzna ż to dyzpozycya, ieżeli nie oczywiſta aggrawacya? Be-
ſtyom y ptaſtwu dálekie życia mety wymierzyli, dla ſamego
tylko człowieká ſkrocili: *Vivacesq; magis cervos decet eſſe*
Lucan: *parentes, vivere cornices multos dicuntur in annos, cur nos an-*
guſta conditione ſumus? Ale wybaczyć trzeba tym nie roſtro-
pnym inwektywom ile nie oświeconemu Wiarą pogáńſtwu,
mieli oni pozorną żalić ſię ná krotkość życia racyą, byli bo-
wiem tego ſentymentu, á raczey błędu: że to wſzyſtko czło-
wieka co nátym świecie żyie y wyżyie, że ſię wſzyſtkie Iego
dobro, y ſzczęście z życiem kończy, że ſię niczego po śmierci
ſpodziewáć niema, y ztąd deſperackie czynili ſobie rezo-
lucye: *Indulge genio, carpamus gaudia, noſtrum eſt quod vivis,*
Ariſtip: *cinis & fabula fies:* Záżyway świátá poki ſłużą látá, to tylko
twego co żyieſz. Ztey racyi Kaliſtenes táką śmierci dał
Definicyą: *Mori, eſt redire ad id, quod fuiſti antequam eſſes,*
Caliſte: *quid ergo times mori? iſta paria ſunt, fuiſti & non eris:* Smierć
ieſt to powrotem do tego czym byłeś, nim ná świecie byłeś,
y ták u nich y życie y śmierć y po śmierci nic. Superſeduymy
Pogáńſkiemu ſzemraniu, daymy Piſmu Swiętemu audyencyą,
niemałoſz y tam Chrześciáńſkich ná krotkość życia ſarká-
Job: 14. zmow. Cierpliwości Profeſſor Job S. tego náuczał: *Breves*
dies

dies hominis, numerus mensium ejus apud Te est, constituisti terminos qui præteriri non poterunt. W tymże samym Rozdziale życie nasze w postáci znikomego kwiátu y uciekáiącego reprezentuie cienia. *Homo quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra.* A z nim Grzegorz Nazyánzeński. *Vita flos suo tempore nascens, suo tempore marcescens.* Jedno to iest poyźreć ná polną, y záchwaloną, od Chrystusa lilią, *Considerate lilia agri,* ktorym tę własność przypisał Symbolista *tota vita dies unus:* co ná żyiącego człowieka podług zdania Filozofa *totum vitæ spatium uni diei æquale propemodum dixerim.* Chciał toż samo wyrazić Jan Kliwiyskie Xiążę, kiedy pogládáiąc ná nikczemność lat ludzkich, málował dziką Lilią, z tym nápisem: *hodie, cras nihil* dziś coś, á iutro nic. Jedno to poyźreć ná Monarchinią y Purpuratkę farbistego kwiecia Rożę *Regina florum* ktora z wschodem słońca rozwiia się, á z zachodem opada *Quam longa una dies, Ætas tam longa Rosarum, una dies aperit: conficit una dies:* co ná krotko kwitnący wiek ludzki *unius diei vitam habentes.* Jeszcze bardziey krotkość życia nászego exageruie Duch S. kiedy go do iedney przyrownał kropli: *numerus dierum hominum, quasi gutta aquæ maris.* Hugo Kárdynał w tych trzech terminach *gutta aquæ maris* uważa mizernego życia nászego trzy istotne własności. *Gutta brevitatem, Aqua inconstantiam, mare amaritudinem vitæ denotat:* Kropla krotkość, woda nie státeczność, morze gorzkość y nie ukontentowanie życia ludzkiego znáczą. Bo życie násze własnie iák kropla krotkie y to ieszcze iák zdáchu ná ziemie spadaiąca *sicut stillicidia stillantia super terram,* ucieczne iák bieżąca woda *gaudia non remanent sed fugitiva volant,* gorycza, napełnione *in amaritudinibus conceptus sum.* Tenże wiek y bieg ná iednym obrázie cáłemu świátu w zwierciedle reprezentuie Dawid; *In imagine pertransit homo:* á gdyby przynaymniey táki obraz pokazał, iáko widuiemy Portrety Monarchow siedzących, káwálerow stoiących, á to przechodzącego się tylko człowieka, iákoby tu był, tu go iuż niemasz *in Imagine pertransit homo.* Nietrwałyż to człowieka w obrazie portret, bo nader prętko skończony *de mane usq; ad vesperam finies me:* u Psalmisty przechodzący, á u Pòéty wágusem názwany, *nihil est toto quod perstet in orbe, omnisq; vagans*

Id. ib. *Greg: Naz.* *Math: 6.* *M S. lib. 3. n 116.* *Arist:* *Stab: ser. 99.* *Ausun:* *Clem: Alex.* *Eccles: 18.* *Hug: Car.* *Psal: 71.* *Lucan:* *Job.* *Psal: 38.* *Isai: 38.* *Ovid.*

vagans formatur imago. Samiſz to náwet acz nie znacznie czy poniewolnie w codziennym pacierzu wyznawamy, iákże Oyca Niebieſkiego o chleb proſiemy. *Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie*, czemu ná dziś tylko, á nie ná iutro? dáie Grzegorz Niſſenu pozorną racyą, y ciekáwą animadwerſyą. *Ut diſcas per ea quæ dicis, quod diaria ſit vita hominis:* Powinna bowiem bydź kommenſuracya chleba z życiem, á to tylko dziennie: *Corporis diurnus magis quam diuturnus uſus eſt.* A z tąd ſamażſię gáni zuchwała niektorych ludzi lat kálkulácya, ſiodmemi, oſmemi, y dáli kryſkowana krzyżykámi, áh! więcey dáleko żyli ſtározakonni Oycowie; ADAM 930, SETH 912, ENOS 905, KAIM 910, MALACHIEL 895, JARED 962, ENOCH 365, MATUZAL 969, LAMECH 777, y te latá iuż dawno minęły. Koronat Jzraelſki Dawid dáleko lat więcey bo 1000 á z iednym tylko dniem kompáruie; *Mille anni tanquam dies unus:* rádziłbym wſzyſtkim z omylney lat wybiwſzy ſię apprehenſyi, cáłego życia do iednego dnia uczyniwſzy reſtrykcyą, tę ſobie częſto nucić pioſneczkę, (wſzak doſyć krotka) Dzień moy, wiek moy, *ſingulos dies, ſingulas vitas puta.* Doktor narodow Paweł S. ták ſobie krotkość życia ludzkiego wbił w pámięc, to miał ná uſtáwiczney reflexyi, że codziennie umierał *quotidie morior*, konkluduie abbrewiacyą wieku náſzego Kwinktylian: *tota vita hominis unus eſt dies.* Bárdziey iednak á bárdziey od krotkości y mizeryi życia ludzkiego aggrawuie ſumnienie y myśli náſze, oſtatni termin nikczemnego życia náſzego, tego ſię wſzyſcy lękamy iák iákowego ſtraſzydłá *terremur imagine mortis.* Antenat żyiących ludzi Adam, kiedy ſłuſznie *per prævaricationem*, Boſkiemu podlegał Prawu *morte moriemini*, ták to mu rzecz cięſzka y nieznośna byłá, że ſam niewiedział gdzie ſię przed nieuchronnym ſchronić dekretem *abſcondit ſe in medio ligni Paradiſi*, ſkora ná nim drzeć poczeła *vocem Tuam Domine audivi & timui:* Tym dekretem przeſtraſzeni wſzyſcy ſukceſſorowie Iego, z ięczeniem y płáczem ſię rodzą, *Ingemiſcunt E vel A, quodcunq; naſcuntur ab Eva.* Toż ſamo o národzeniu ſwoim przyznał dowcipny Salomon: *primam vocem ſimilem omnibus emiſi plorans.* Pogáńſki Sapient konfirmował to Salomona zdánie: *Non vides qualem nobis vitam rerum natura*

Marginalia: Orat: Dom: — Greg: Niſ: — Arabr: — Bibl: Sacr: Gene. Cap. 5. — Pſal: 89. — Sen: Ep: 10. — 1. ad Cor. cap. 16. — Quinctil: — Claudi: — Gen: Cap. 3. — Belarm. — Sap: 7. — Senec:

natura promisit, quæ primum nascentium omen, fletum fecit. Dał skuteczną racyą wspomnianego płáczu y ięczenia rodzącey się dziatwy Doktor S. *Lacrymæ Infantium, testes sunt nostræ miseriæ.* Słuszniasz bowiem máterya do płáczu, każdodzienna nowiná śmierci, ktora ták się w zmysły y pámięć nászę wtrąca, bo gdzie się tylko obrociemy, wszędzie tę obmierzłą lárwę rádzi nierádzi widziemy. Obaczysz ziemię, woła zaraz ná ciebie *memento homo, quia pulvis es & in pulverem reverteris.* Czy ránnym czy wieczornym báwisz się spácyerem, *de mane montes, de vespere visita fontes*, ranny wizerunek, śmiertelne tylko reprezentuie mogiły, wieczorny prospekt, okropney śmierći przypomina inspekt: *Omnes morimur & quasi aquæ dilabimur.* Poyrzyi ná powietrzny Element, ten słowa Pacyenta przypomina: *memento quia ventus est vita mea.* Obaczysz lotnym impetem szybuiące ptástwo, y te żywym záwsze memoryałem śmierci. *Omnes prætereunt tanquam aves, & non relinquunt signum quo evolarunt.* Weyrzysz ná Niebo, y ná wszystkich planet wodza słońce, to, przy wschodzie rumianym, národzenie, przy záchodzie bledniącym, śmierć przypomina: *Oritur sol & occidit, & ad locum suum revertitur.* Siadasz do Páńskich stołow, y tám ptástwa, zwierzyny woły, bárany. bydlęta, cielęta, pobite nieżywe *Tauri altilia occisa* śmierć nie życie reprezentuią. Weyzryi na pyszne Senatorskich Páłácow struktury, weyżryi ná nieprzełamane kasztelow y fortec mury, poyzryi ná klasztory, poyżryi ná szlacheckie Dwory, wstąp y do lichey chłopka lepiánki, wszędzie á wszędzie śmierć wytropisz; *Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas Regumq; turres*: Blada śmierć iednákowo ták chatkę ubogą, iák páłáce Krolewskie wyschłą depce nogą. Czy nie zwyciężonego w siłách widzisz Bohatyra, czy tchurzem podszytego Sardanapala obydwa u śmierci iednakowe subiekta: *Est commune mori, mors nulli parcit honori, debilis & Fortis, veniunt ad limina mortis*: Smierć nie przepuści człekowi zadnemu, Bierze iák z koica kury po iednemu. Jeżelisz ktore widoki aggrawuią pámięć y zmysły násze codzienną śmierci kommemoracyą, y ten nie mniey okropniey szy prospekt, widzieć

S. Augu. Rit: Rom. 1. Reg: 14. Job: 7. S. Isid. Eccles. 1. Mat: 22. Kochan: Idem.

fatalny kátafalk, ſłyſzeć ſmutne rekwiały, dzwonow po wſzyſtkich Kościołách ięczenia, okropne inſtrumentow kláryny, przy dziſieyſzym funebralnym ákcie S. P. J. W. JMOŚCI PANI ELEONORY Z RZEWUSKICH HRABINY KRASICKIEY KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY. Do koryntyiczykow z tą proteſtácyą

2. ad Corin: Doktorze narodow *non gravavi vos donate hanc injuriam*, á nie do oſierociáłych Domow. A czyliſz nieoczywiſta aggrawacya? J. W. PANI w ciemne śmiertelności západa umbry, o ktorey życiu wſpomnieć áż miło, o śmierci bogdaybyſię y nigdy nieſniło: *Qualem meminiſse dulce eſt,*

S. Hil: in vita S. Honor. *Tali carere ſupplicium.* Nad proſtym trupem á płákáć

Ecleſias: Ca: 22. wolno, *ſuper mortuum plora quia defecit lux ejus*; á dopieroż widząc że Prześwietnych Domow OZDOBA, Swiątobliwości MISTRZYNI, JJ. WW. Potomſtwa iedyne DELICYE, Zakonow uniwerſalny AFFEKT, ſierot MATKA, Zdezolowanych Konwentow FUNDATOR-

Barclav: KA umiera: *Orbis ſubſedit Honos, & debita Cælo Progenies, Gentis ſuæ dilecta voluptas, & communis Amor moritur.* Czyta Krol *Alfons* w Wigiliuſzu o śmierci *Dydony* że ſię ziemia ták przy Iey ſkonániu trzęſła iák przy śmierci

Val. Max: Chryſtuſa, y rzeknie: *an par eſt mirari in tantæ Reginæ morte:* Drzy y palpituię nie w iednych áffektach ſerce, żáłuiąc ſerdecznie feralnego ták świątobliwey y pobożney Páni kazuſu. Powiedz ukrzywdzona RZEWUSKICH KRZYWDO, iáko ruinę ponoſiſz, powiſz z Owidyuſzem że y ſetne tey krzywdy nieodwołáią uſta: *Non mihi ſi*

Ovid: lib: triſ: *centum Deus ora ſonantia linguis, ingenium capax totumq; helicona dediſſet.* Powiedz JJ. WW. POTOCKICH Prozapio, ieżeli Cię od ſerdecznych żálow po śmierci ták Godney Cory *Cruci non affixit Dolor?* Powiedz JJ. WW. KUNICKICH BONCZA w zdroiách łez ſłonych po śmierci ukochaney Sioſtry opływáiący, *ſicut cervus deſi-*

Pſal. 41. *derat ad fontes* iuż TWOIE *deſideria* feralna śmierć dawno krwawymi prawie ugaſiłá łzami? Powiedz JJ. WW. KRASICKICH ROGALO, ieżeliś po śmierci nayukochańſzey w życiu MATKI podług profecyi Ezechiela,

Ezeh: 32. w Erydánie płáczu niezátonął. *Ventilabas cornu in fluminibus.*

Jeżeli

Jeżeli niegdyś ná przyście Mátki Nayświętszey Jan S. wyskoczył z rádości w wnętrznościach Elżbiety: *Exultavit infans in utero Matris suæ*, tu ná odeście z tego świáta ser- *Luc. 1.* decznie kochaney Mátki, ieżeli wszystkim osobliwie JANOWI ledwie serce od żalu niewyskoczy. Ledwo wszyscy nieprzemowią, co *Libro Tristium* czytam: *Strangulat inclusus dolor atq; cor æstuat intus: Cogitur & vires* *Ovid. lib. 5. trist.* *multiplicare suas.* Jnnym iuż łez w oczach, mowy, w ustách, ná replikę ták nieznośney krzywdy niestało: *& lachrymæ deerant oculis & verba palato*, serce tylko żalem, *Lucan.* niby Oktobrowym skrzepło przymrozkiem: *adstrictum* *Virgil.* *gelido frigore pectus.* Stáie z perswazyą, ná usmierzenie grasuiących w sercach wászych żalow Prorok Páński mowiąc do káżdego: *Nolite flere mortuum*, Daruicie tę nie *Jer. 22.* znosną krzywdę BOGU; wnosi instancyą Apostoł: *Donate hanc injuriam*, Niebo tę KRZYWDĘ w miłey akceptuie *2. ad Corin.* donatywie, y herbowną RZEWUSKICH PODKOWĘ w szczęśliwey wieczności lokuie mecie.

Chociaż ná tym świecie doczesnym, skazitelne iest (iákom demonstrował) y bárdzo słábiuchne życie, przecież wielkich ludzi akcye, chwalebne czyny, wysokie stárożytnych Parentel Jmiona, zawsze nieśmiertelney godne sławy; ná ktorą sobie, żyiąc świątobliwie, wiekopomnie u niebá zasługuią: ták náucza polityk *nescit in pulvere sepeliri virtus. Z. A.* *Secr.* słuchaymy miodopłynnego Doktora náuki, *Veræ Divitiæ, non opes sunt sed Virtutes; quas secum Conscientia* *S. Bern.* *portat, ut in perpetuum dives sis*: prawdziwe bogáctwo, nie iest srebro, złoto, máiętności, ále cnoty; ktore z sobą wszędzie sumnienie nosi, áby człowiek ná wieki był bogátym, chwalebnym y nieśmiertelnym. Może nikczemna ziemia w śmiertelney trumnie zamknąć ciáło, *occidit* *Sarb.* *& tantam se se collegit in urnam*, może ie w zgniłey zákopáć ziemi, iákoby co ziemskiego było, z kredytem oddáć ziemi *Pulvis es & in pulverem reverteris*; ále cnoty ktorą *Gen. 3.* się Przeswietne zaszczycaią Jmiona, śmiertelności nie zágrzebie ręka: *condere Virtutem nulla sepulchra queunt*: *Lucan.* Bo cnota, heroiczną spłodzona dzielnością, nie tylko lata y nástępuiące czasy, ále same nie przeżyte wieki w nieo-

grániczoną odbiera posseſſyą: *Jlla viget ſemper dum tempus ſtabit & unda; & ſurgent nitidis ſidera celſa polis.* A iáko Eklezyaſtyk Páńſki utwierdza. *In noviſsimis invenies requiem in ea, & convertetur Tibi in oblectationem.* Gdyż niepodobna, áby owe rázem z ſkażitelnym ciáłem, nie ſkazitelne bydź pogrzebione miáły Animuſze, ktore ſwiat cáły nieśmiertelną napełniwſzy ſławą, w ludzkich zaſłużyły wiekowáć pamięciach. Y ztąd ci uczony Philo pomienioną odemnie cnotę, przyrownywa do wſchodzącego ſłońca, ktore iáko nocne ſpędziwſzy ciemności, y poſępne wrodzoney okropnośći chmury, miłym, rozſianych po cáłym horyzoncie, promieni złociſtych, aſpektem, wſzyſtkie ożywia, budzi, y rozweſela żywioły: ták, chwalebna Cnota, bý naywiękſze inſultow fatalnych chmury, by nayokropnieyſze śmierci umbry, nieugaſłemi rozſwieca ſławy y wielkiego Jmienia ſplendorami: *Sicut oriens ſol, totum cælum radiis illuſtrat, ita Virtus ſuis radiis ubi mentem penetraverit, lucidiſsimam efficit.* Zoſtawſzy Themiſtokles wielkim po Milcyadeſie Xiążęciem aż lubo ma pierwſzy honor, naywiękſzą w Rzeczy-poſpolitey fortunę, wyſoką nad wſzyſtkiemi komendę, przecieſz ſypiáć niemoże; y gdy go Przyiaciele ſpytali, czemubyſię, w ták wielkim opływaiąc ſzczęściu, uſpokoić niemogł? odpowiedział; niemogę bydź kontent z ſzczęścia mego bo mnie cnota y sława wielka Anteceſſora mego budzi: *Trophæa Milciadis non ſinunt me dormire.* Dwie ma álbowiem żyiący człowiek ręce, iedne prawą do cnoty, á lewą do doczeſney fortuny, fortuna częſtokroć miáſto ſtateczności faworu, wielką Domom y Familiom przynoſi ruinę; *fortunæ volubilis rota*, ták dálece że kogo dziś ná wyſokim doſtoyności oſadzi tronie, Tego iutro, niby z gury kámień uderzywſzy, ná pośmiewiſko zruca y detronizuie: *tolluntur in altum ut caſu graviore ruant.* Lewą znáć ręką chwycił ſię fortuny, y ſławy Bellizaryuſz, bo y buławá Hetmanſka z. rąk wypadła, y ſlawa ná bok poſzła, z Hetmana zoſtawſzy derbiſzem: *date obolum Belliſario.* Podobną uważam w Piſmie Bożym opiſaną, wielką Baltazara Monarchy Babilońſkiego pompę, aż widzę że tam

Horat. — *Ecles: 6.* — *Philo in lib: de plan: Noë* — *Val: Max:* — *Neut:* — *Claudian.* — *Somn: Vit. buma.*

przy

przy zawołánym tráktámencie fatálna ná ścienie ryſuie ręká: *Mane, Techel, phares* trzy tylko słowa, á on y trzech zliczyć niepotrafił, BOG cáłe Iego kroleſtwo czy, á ſzeląga nie widzi: *Numeravit Dominus Regnum Tuum, appenſus es in ſtatera, & inventus es minus habens.* Niewiem iákim ſpoſobem przyſzedł do honoru w reſpekcie Aſwe-ra Aman, wiem w iakim zoſtał deſpekcie obwieſiem zoſtawſzy: *ſuſpenſus eſt itaq; Aman in patibulo.* Nie w małym był honorze Polikrates, ten od Oreta Cyruſa Marſzałka zchwytany, ná ſzubienicy tákże honor y reputácyą ſtracił: *Poſt multos ridentis fortunæ Zephyros, ab Orete Cyri Præfecto ſuperatus, & ſuſpendiô affectus eſt.* Sama tylko ſzczegulnie cnota, y ná ziemi, y w Niebie ma ſwoię ſtymę. Pytáiącemu ſię Alexandrowi ieżeli ſą ludzie nieśmiertelni? ták replikował Dyogenes: *Ut aliquis Vir bonus apud homines & Deos approbetur, faciat honeſtiſsima.* Przeto Rzymianie dawni przybytek honoru, tuż przy meczecie Cnoty ſtawiáli, rozumieiąc: że do nieśmiertelney ſławy iść trzeba tropem S. Cnoty: *ad faſtigium honoris, per gradus Virtutis.* Złotouſty záś Doktor tákowe przyprowadza podobieńſtwo: *Sicut cortex in arboribus penè ſemper amarus & aſper, fructus tamen ejus ſvavis & gratus eſt: Jta virtus & ſi amara ſit, dulces tamen fructus parit.* Twarde ſą drzewa, twardſze ná nich kory; owoc iednak ſmaczny rodzą: Przykre życie, ieżeli cnot Swiętych owocem napełnione, nieśmiertelny duſzy pożytek przynoſi. ZAŁOSNA AUDYENCYA kiedy Ja dziś biorę ná reflexyą, náprzod godność Jmienia J. W. IMOSCI PANI ELEONORY z RZEWUSKICH HRABINY KRASICKI KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY y przy tym feralnym zámieſzaniu, zkonfederowanych żalow inkurſyi, okropnych ſmutkow graſſacyi, nie trudno mi w Herburtach, Paprockich, Okolſkich o kwerendę, niech inne tranſakcye giną, Zkolligowanych DOMOW S. P. J. W. KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY, ſama życia náſzego exekutorka zátrácić nie potrafi: *Sola poteſt homines felices reddere virtus; hinc ſoli è cunctis non Libitina nocet.* Y iuż ſię nie dziwuię,

Daniel 5.

Æſther: VII.

Porn. Erud.

Hiſt. Rom.

Jbid.

S. Xſoſtom.

Ovid.

że w Aktach tyle niedostáie transakcyi, ieżeli bezprawnie nábyte donacye, bez przypozwania strony, intromissye; po pianu lub z przymusu cessye, mala parta, toć długowieczney konserwacyi, nie wartá. Nie z krzywdą Oyczyzny, Woiewodztw, Ziem, Powiatow, RZEWUSKICH KRZYWDA, y dla tego *in Archivo* wiekopomney sławy od
Okol: Tom. 2. p. 46. lat 800. *in hodiernam diem* annotowana. Wspomnieć GERWILA BISKUPA PŁOCKIEGO arcyszumnego tey Dyecezyi Pasterza *Bonus Pastor* y ten po dziś dzień
2. Reg. 3. z swieżey nie wypadł pámięci *Si fuerit vir bonus, non cadet.* Ná miesiąc tylko cały, nie były wolne od żalu oczy, gdy starych wiekow Pasterz umarł Aaron: *Omnis multitudo videns occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus.* Gdy Moyżesz dokonał życia, álić po nim dáleko dłuższe
Num: 20. lámenta trwáły; á po śmierci Swiątobliwego Jozyasza ieszcze dłuższe, bo do dnia dzisieyszego nad nim Jeremiasza nie ustáią threny: *usq; in præsentem diem, Lamen-*
2. Paral: c. 25. *tationes Ieremiæ super Iosiam.* Bo tym dłuższa w serce ciśnie się boleść, im feralnieysze smutku pokázuie się *objectum*: tym więcey łeż płynie z oczu, im większa do żalu po-
Manili: dáie się máterya: *Lachrymam trudit lachryma, alteriq; altera cedit, quò major crescit luctus.* Ták trzymam y sądzę, że godne *Objectum* wspomniany Pasterz Dyecezyi Płockiey po dziś dzień w swieżey u owieczek Chrześciańskich pámięci
Paproc: *usq; in præsentem Diem.* Wspomnieć w tamtymże wieku PRZESŁAWA RZEWUSKIEGO KASZTELANA Y STAROSTĘ BRZESKIEGO LITEWSKIEGO y TEGO nie gluzuie Orator z codzienney pámięci *Me-*
Plutar: *morare eorum vel maximè quos Res-publica summis honoribus obligavit.* Wspomnieć MARCINA RZEWUSKIEGO IEGO K. MOSCI y R. P. PUŁKOWNIKA Polskiego Annibala; Wspomnieć STANISŁAWA RZEWUSKIEGO PODCZASZEGO BRACŁAWSKIEGO SĘDZIEGO GRODZKIEGO WINNICKIEGO, w Tym z Jmienia samego wieczna Potomkom sława. Wspomnieć PIOTRA RZEWUSKIEGO PODKOMORZEGO BRACŁAWSKIEGO Ten lubo zá powodem Swiętey spráwiedliwości, zá przypozwanym rzetelnym sumnie-

niem

niem tyle rozgraniczył, śmiertelney iednak Imieniem y cnotą, niezna mogiły: y lubo ta Tyranka duszę z ciáłem rozgraniczyłá, cnoty iednak y słáwy, od ták godnego Imienia rozgraniczyć nigdy nie potrafi. Zaniechawszy *ob vetustatem temporum* starodawne legendy, weźmy przed oczy swieszsze bo iuż nászey pámięci wieki, ktore nam heroiczne dzieła, nieprzełamane siły, Sarmackiego Herkulesa, nie zwyciężonego Woysk HETMANA STANISŁAWA ná ROZDOLE RZEWUSKIEGO WOIEWODĘ BEŁSKIEGO reprezentuią: szczęsliwe zá IEGO Buławy wspomináiąc czasy: *Tam diro fœderis ictu, parta quies, & terris pax alma refulsit.* Też same konsolacye ominuie sobie Oyczyzna *in chara Patrum sobole* w SEWERYNIE REFERENDARZU KORONNYM, w WENCESŁAWIE WOIEWODZIE PODOLSKIM, ZUZANNIE STAROSCINIE RAWICKIEY, wszak *expresserunt, si non excesserunt facta Majorum.* Znały przedtym, znaią y teraz Senaty, z tego Domu *Purpuratos Patriæ Patres.* Znaią MICHAŁA PODSKARBIEGO KORONNEGO, znaią, ADAMA KASZTELANA PODLASKIEGO, znaią JOZEFA STAROSTĘ OLCHOWIECKIEGO, znáią MICHAŁA PISARZA KORONNEGO. Znaią y świątobliwe tegoż Jmienia Mátrony. ANGELĘ KASZTELANOWĄ HALICKĄ, ANTONINĘ WOIEWODZINĘ CZERNIECHOWSKĄ, TEOFILĘ WOIEWODZINĘ SIERADZKĄ: Jnnych á innych zebráć summaryuszem, iednoż to co gwiazdy ná Niebie policzyć, *numera stellas si potes.* Táż nieśmiertelnośći sława *viva in Imagine* káżdemu ná oko daie się widzieć w J. W. DOMIE KUNICKICH: zna ich Bellona zá włásnych Achillesow, znáią Trybunały zá sprawiedliwych Arystydesow, znáią Poselskie stuby zá Jlioneuszow wszędzie głośnych. *ubiq; cognoscitur quisquis fama teste laudatur.* w JASNIE W JOZEFIE KUNICKIM PODKOMORZYM CHEŁMSKIM *in dies accrescit honor, Iosephus accrescens.* Nie mnieyszego dodáie honoru y sławy Oyczyznie J W. MICHAŁ KUNICKI Sufragan y Archidyakon Krákowski,

Claud.

 Biskup

Biſkup Arſyoneńſki, Dziekan Gnieznieńſki, J. O. Trybunału Prezydent, niech o nim zá mnie mowi ſam Senat Polſki, niech opowiada zdrowe Iego o Oyczyznie rády, niech przyznáią Poſelſkie Jzby, publiczne do Oyca Swiętego z honorem odpráwione legácye, do J. O. Trybunału z Kápituły Krakowſkiey deputácye, ba y ſama teraznieyſza *par Nomini* funkcya, to wyciąga po káżdym, że zá adminiſtrowaną Swiętą ſpráwiedliwość, honor waſzego domu ná cáły świat promulgowáć będą: y to przyznawać, co w ſamey rzeczy nie ieſt inaczey: *Per titulos grandes, per nomina magna Quiritum, ivit honor Illorum.*

Lucret.

Tuby należáło zkolligowáne wſpomnieć Domy. SOBIESKICH, ZUŁKIEWSKICH, SNOPKOWSKICH, RADZIEYOWSKICH, PRAZMOWSKICH, KARNKOWSKICH, MOSZYNSKICH y innych, coż kiedy mowę po ták długim apoſtrophe do ſiebie obrocić każe ná tym fatálnym katáfalku złożona J. W. KASZTELANOWA CHEŁMSKA ktora oprocz tych y ſetnych familii ma dość z świątobliwego życia ozdoby; nie w wyliczonych Domach lecz *in Domo DEI* dawno ſobie zápiſałá lokandę: nie ná ziemi, nie, ále w Niebie wymierzona Swiętym Pániom meta, czego ſame Piſmo Swięte niech rzetelnym będzie dokumentem. *Canticorum cap. 7mo.* Chwali Salomon ulubioną ſwoię z pięknych poſtępkow to ieſt dálekich od płochości y nagany wſzelkiey obyczaiow: *Quam pulchri ſunt greſſus Tui Filia Principis in calceamentis,* piękna to rekomendacya ále y nie mniey potrzebna konnexya teyże pochwały z oſobą pochwaloną; patrząſz to ludzie obiema oczyma ná poſtępki oſob wyſokiego urodzenia, naymnieyſze ſtąpienie notuią y obſerwuią. Ták Velleuſz mowił do Liwii Cory pewnego Senatora Rzymſkiego, o ktorey dożywotnią konkurował przyiazń: *Ad Te oculos auresq; trahis tua facta notamus.* Ták Honoryuſz ſtárſzy Teodozyuſza Syna przeſtrzega, pámiętay ná to iż ſprawy Twoie wſzyſcy obſerwuią poddani, czy bliſcy czy odlegli á podczas y obcy ludzie: *cunctis Tua gentibus facta eſſe palam.* A zá tym ieſt nie przełamana obligácya w ludziach wyſokiego

Cant. 7.

M. S. L. 106.

Plutar.

urodzenia

urodzenia żyć iák naylepiey: ieżeli iesteś wysokiegó urodzenia z Krolewskiey z Xiążęcey prozapii Dama: *Filia Principis* starayże się o piękne obyczáie y przyzwoite stanowi Twoiemu postępki, niech będą *pulchri gressus Tui.* Uważam iednak dáley, co to zá sekret Pisma Bożego, iż teyże osoby chwalebne wyrażaiąc postępki zaraz wyraża y trzewiki *in calceamentis* ná ktorey trudności ułácnienie wiedzieć trzeba co pisze przytymże texcie Klemens Alexandryiski: Jż przed tym zaręczone wielkich Jmion Damy, miały złote lub srebrne z rożnymi Literami u obuwia swego podkowki, y zá niemi idąc każdy poznał łácno w tropie podkowek iákiego Domu y iákiey Familii Dama: Y ták Salomon maiąc zá sobą Krolewskiey Familii Damę, kiedy trybem swego wieku Iey obserwował slády: *pressoq; legit vestigia gressu:* z nich się informuie y z urody y z postępkow chwalebnych chwali. *Pulchri sunt gressus Tui in calceamentis Filia Principis.* Trudno temi czasy o tákiego Legistę, żeby w śmiertelnych prochach chwalebne żyiących ludzi wyczytał postępki. Łacno było Krolowi Babilońskiemu w Bożyszczu Belowi Bałwanowi wystáwionemu poznáć, kto ofiáry iemu samemu ná żyrowisko zostáwione poziadał, trunki pozástawiane powypiiał: bo Prorok Pański popiołem całe bożyszczę posypał: o czym niewiedząc Kapłáni, nocą podług zwyczaiu swego z żonámi z dziećmi wszedszy do owego bożyszcza, wszystkie potrawy z żarli y likwory wygarłoszyli: Jáko ze śládow ich sam Monarcha przyznał: *Video vestigia Virorum, mulierũ & infantium.* Łacno było y u Rzymian poznáć kto przeszedł czy Senator, czy prosty obywatel álbo rzemieśnik: bo wszyscy Senatorowie mieli u obuwia podkowki srebne ná formę puł Xiężyca ná wyráżenie liczby setney, ktora Kościelnym trybem ták się pisze, gdyż sto Senatorow ná ten czas w Zamku Kapitolskim záśiadáło. *Quippe in calceis Senatorum Lunam adscribsisse, centum numerum designavit, quô tunc Senatores continebantur amplissimum Nobilitatis testimonium.* Też same czytam *Isáiæ cap.* 3. Przepowiada Pan BOG przez Proroka niewolą Babilońską, według expozycyi Hugona, ludowi Jzraelskiemu: tu-

Clem: Alex.

Manil.

Dan: 14.

Alex: ab Alex.

Cout: Mar: 3. c. 6. n. 7.

Hug. Car. in Jsai.

mu: tudzieſz ſpoliały ktore ſię w ręce nieprzyiacielſkie doſtáć miáły ſpecyfikuie, á miedzy niemi iákąś ná wzor Xiężyca zrobioną obuwia ozdobę *In illa die auferet Dominus ornamentum calceamentorum & lunulas.* Obyczaie Jzraelczykow, Salomona, y Rzymian wyſzły teraz z mody; HERBOWNA iednak RZEWUSKICH PODKOWE łácno poſzlakowáć w śmiertelnych náwet popiołách, dokąd dąży y gdzie ſobie zakłada metę, kto życie S. P. J. W. JMOSCI PANI KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY ná trutynę weźmie. W młodości lat pokazały ſię piękne tey PANI progreſſa żadnym płochościom niepodległe *Pulchri ſunt greſſus tui*, owa do Nabożeńſtwa wdziecińſtwie ieſzcze, á iuż ſtáteczna chętka, w konwerſacyach y poſiedzeniach powaga, w dyſkurſach wſzelka oſtrożność. Umiała Ta PANI Senatorſkie ná ſobie piaſtowáć Jmie, *Xiążęcych* Domow Cora, z MICHAŁA RZEWUSKIEGO PODSKARBIEGO KORONNEGO Oyca, z ANNY POTOCKIEY PODSKARBINY KORONNEY Mátki, á rodzoney J. O. XIAZĘCIA ná POTOKU POTOCKIEGO PRYMASA y ARCY-BISKUPA GNIEZNIENSKIEGO Sioſtry ſpłodzona *Filia Principis.* Sto ſię tylko *in Capitolio* Senatorow Rzymſkich liczyło: *centum numerum deſignavit, quô tunc Senatores continebantur.* Liczyſz w J. W. DOMIE *POTOCKICH Patres Patriæ* (*ANTESIGNANOW* ieſzcze niewſpomniawſzy) *HETMANOW WIELKICH; KIIOWSKICH, WOŁYNSKICH, BEŁSKICH, WOIEWODOW, STRAZNIKOW KANCLERZOW KORONNYCH; BEŁSKICH, KRASNOSTAWSKICH, KANIEWSKICH, STAROSTOW*, przyzna káżdy że *divulgata per orbem documenta Domûs* cáłemu świátu świadoma *DOMU POTOCKICH* Prerogatywa. Te wſzyſtkie godności *in Primo Patriæ ſplendore* w S. P. J O. XIAZĘCIU PRIMASIE *juncta & collecta.* Tego po dziśdzień Senat, Oyczyzna, ba ſama Archidyeceſyalna odżałowáć ſię niemoże Bazylika: *Stat adhuc flebile Saxum, & lacrymis etiam nunc marmora manant:* w ktorey wypracowaną zdrowemi, o RzeczyPoſpolitey cáłość, radámi głowę ſzczęśliwie złożył. Tego

Pana

Iſaiæ. 3. Cant: 7. Coutin. ibid. Juven: Cuer. Mund: Sim: Epit: Cas. Max.

Pana rodzoney Siostry Cora: *Magnæ cunabula Gentis.* J. W. *KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY* słusznie y arcydobrze od Salomona definiowana *Filia Principis.* Nie tu, nie, lecz w gornym Olimpie z chwalebych postępkow tę Pánią wytropić *Pulchri sunt gressus tui Filia Principis in calceamentis.* Zá podkowki stáie sama rodowita RZEWUSKICH *PODKOWA*, y ieżeli podług Symbolisty Podkowa słońcu paragonuie *Par soli solea* Jeżeli nie w pełni Xiężyć *sicut luna plena in diebus suis:* toć do Xiężyca á nie do słońca podobnieysza RZEWUSKICH *PODKOWA.* A kiedy się ták maią, á nie inaczey rzeczy: toć ta S. P. dawno nie w obowiu Salomona ále *Z RODOWITA PODKOWA* widziana w Niebie: *Mulier apparuit in cælo, luna sub pedibus ejus:* y pewnie że chwalebnie: *pulchri sunt gressus Tui in calceamentis.*

Maris: | Mund: Symb. | Ecle. | Cant. 7.

Proverbiorum cap. 31. Wydáie ordynans Palestyńſki Monarcha á żeby chociaż w naydálszych kráiach szukáć niewiásty mocney, ktorey by miał konkredytowáć serca swego, y żeby mężowi dobrym, á nie złym oddawáłá cáłym życiem swoim: *Mulierem fortem quis inveniet, confidit in Ea cor Viri sui, reddet Ei bonum & non malum, omnibus diebus vitæ suæ.* Mnie się widzi że nie trudno tamtych wiekow o Niewiástę mocną było, nie miano się o co zakłádáć, żeby ley nie ználeziono: *Quis inveniet?* Alboż nie mężnego serca, nie káwálerſkiey rezolucyi Betulyiczykow Protektorká Judyth? nie ustrászona śmiercią idzie w Oboz nieprzyiacielſki, głowę ucina Hetmanowi, á byle ná wieczną zásłużyłá sławę: *Benedicta es Tu Filia à Domino Deo excelso præ omnibus mulieribus super terram.* Alboż nie sztuki dokazałá Jachel; ktora uciekáiącego Sysárę cwiekiem domordowała: *posuit supra tempus capitis ejus clavum, percussumq; malleo, defixit in cerebrum usq; ad terram.* Alboż nie dosyć odwagi Filistyńſkiey Dálili, kiedy nie przełamánego w siłách Samsona, obłudnym uwiodszy áffektem, sekretu siły y mocy extraordynáryiney wybádawszy, Filistyńczykom ná strátę wydałá. Nie tákich każe usilnie szukáć Salomon, mocną y z tych każdą z osobna bydź sądzę, ále żeby ktorey z tych mąż miał konkredytowáć serca swego

Prover. 31. | Judith. 13. v. 24. | Judi: 4. | Ibid: 16.

 nie

nie áffiduię. Jeżeli pierwſza ná to ſię rezolwowáłá że ſpiącemu głowę ucięłá, toćby zá ladá okázyą głowę mężowi zgryzła; Jeżeli druga głowę cwiekiem ſpiącemu przebiła Syſarze, toćby mężowi tetryczney melancholyi táki cwiek w głowę wbiłá, żeby go cáłym życiem nie wyrwał; Jeżeli trzecia iák ſzalonemu ogoliłá głowę Samſonowi, toć by męża uſtáwicznie zá głupiego y ſzalonego miałá:

Prover: 3. toć tákim ſerca powierzyć *confidit in ea cor viri ſui* nie beſpieczno. Nie máło w Genealogii Chryſtuſá Pana położonych czytam Niewiaſt, ále nie wiem czy y ztych ktore roſtropny akceptowáć będzie Salomon? położono Berſabeę to cudzołożnica, położono Ruth to zalotnica, położono Thamar to nierządnica, á ktoż tákim ſerca

Ibid. y áffektu powierzy? *confidit in Ea cor viri ſui.* A dopieroż Salomon żeby tákiey kazał ſzukáć, ktory ſię proteſtował temi ſłowy: *Virum de mille unum reperi, mulie-*

Eccles. 9. *rem autem non inveni.* Z tey informacyi ſzukał DOM JJ. WW. z *Sieczyna na Kraſiczynie Hrabiow de* BIBERSZTEYN KRASICKICH Z temi tálentámi mocney wiárą, ſzczyrey áffektem, dobrocią nieoſzacowaney Damy; *Mulierem fortem &c:* á począ wſzy od *Roku Pańſkiego* 1109. do niedawnych czaſow trwała ta kwerenda. JAKUB *Przemyſki*, JĘDRZEY *Lubomſki Staroſtowie*, KRASICCY *par nobile fratrum* Bracia rodzeni zá *ZYGMUNTOW, AUGUSTOW pierwſzych, WŁADYSŁAWOW, JAGIELLONOW, STEFANOW BATORYCH, ZYGMUNTOW trzecich*, od ſamey Bellony ná obronę *Oyczyzny* wypielęgnowáni. *Strictis quos fulgida telis, inter laurigeros*

Lucan: *aluerunt caſtra triumphos:* nie máło w rożnych expedycyach świáta obiachawſzy, ná kwerendzie ták záchwaloney Damy wiek ſtrácili y nie náleźli. Było pełno MA-

Papror: CIEYA KRASICKIEGO *Kaſztelana Przemyſkiego* po Gdańſkich, Moſkiewſkich okkazyách; *pro libertate Patriæ* Zycie właſne łożąc ledwo nie z Meduzą woiowáć gotow:

Stat: lib. 2. *Bellerophon ut fortis Eques ſuperare Chimæram, & Lycei potuit ſterneremonſtra ſoli.* Dali ſię ieſzcze zápędził MARCIN KRASICKI bo áż w Ceſarſkie Pańſtwa, tam Monarſze Polſkiemu wynalazł *in ſociam vitæ* Przyiciela y

zááſzlubił

záſzlubił rodzoną Sioſtrę *Ottona* Ceſarza, y w rekompenſę fatyg Domowi ſwemu HRABSTWO *de* BIBERSZTEYN Okol: 7. 1 dziedzicznym u tegoż Ceſarza wyrobił prawem: á ták zachwaloney od Salomona nie znalazł Páni. MARCIN KRASICKI ſiłą Hektor, odwagą Achilles, nie w Stygiyſkiey kąpieli, lecz w Krwawym Marſa znoiu pod Przemyślem kąpany; y gdyby ten pierſiami właſnemi *pro fide, Lege & Rege* Oyczyzny niezaſtawił, *nulla relicta foret Romani Nominis Umbra.* STANISŁAW KRASICKI za Auguſta I. *Referendarz Koronny,* ten Wołoſzą cáłą ſpe- Herburt. 7. netrowawſzy, Alexandra Hoſpodarem utrzymawſzy, Tom- 2. żą y Maczugietego we Lwowie exekwowáć kazał. WŁADYSŁAW KRASICKI *Biſkup y Suffragan Przemyſki,* przy chwalebney funkcyi, propagacyi wiáry, extyrpacyi Herezyi; w tym ſam BOG komplacencyą miał oſobliwą: *Sacerdos Magnus placuit Deo.* JAKUB KRASICKI Bazyliki Przemyſkiey WW. OO. Karmelitow Boſych Fundator: MARCIN, KAZIMIERZ Bracia rodzeni. ADAM KRASICKI *Staroſta Doliński,* znalazł dożywotniego Przyiaciela *J. O. Xiężniczkę ná Koſerzu LUBARTOWICZOWNĘ* iednak podług informacyi Salomona nie znalazł ze wſzyſtkiemi właſnościami Damy: *quis inveniet?* Jeden miedzy temi wſzyſtkiemi ſzczęśliwy w tym punkcie *KAROL z Sieczyna ná Kraſiczynie* HRABIA KRASICKI *Kaſztelan Chełmſki:* Ze záchwaloną w Piſmie Bożym ze wſzyſtkiemi tálentámi znalazł Damę, S. P. J. W. KASZTELANOWA CHEŁMSKA, ktorą powziąwſzy *in ſociam vitæ,* widział Jey mocną Wiárę, w nabożeńſtwach uſtáwiczność, toć *Mulier fortis,* iák Ją ſtátecznym dozgonnie kochał áfektem, toć Jey ſerca ſwego konkredytował: *confidit in Ea cor viri ſui.* Cáłym życiem złego słowa nie ſłyſzał: *reddet ei Bonum & non malum.* W tey ſamey nieodmienney dobroci, dni ſwoie ſkończyłá: *reddet bonum omnibus diebus vitæ ſuæ.* Z tey dobroci S. P. J. W. K. CH. co za dalſza illacya z paraboły Ewangeliſty Pańſkiego doydziemy: *Simile eſt Regnum Cælorum Sagenæ miſsæ in mare,* Math: 22. *ex omni genere piſcium congreganti, bonos elegerunt, malos autem foras miſerunt.* Kroleſtwo Niebieſkie ieſt to niewod

dobre Rybki zaciąga, á złych nie zna, dobrych ſprawiedliwych y Swiętych Ludzi Niebo ákceptuie, złych bezbożnych, piekło; Jákoż przeciw Dobroci Boſkiey byłoby Attrybutowi, żeby ſię ludzkiey miał wyrzekáć dobroci, y co tylko mamy doſkonałości y perfekcyi w ſobie od BOGA *per participationem*, wſzyſtkie ſą miłe y przyiemne BOGU: *per conſequens:* Dobroć niewypowiedziana J. W. JMOSCI KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY miła ſamemu BOGU donatywa. Gornych Froncymerow Dama, niepoſpolitego urodzenia Pani, dość ná ſzczęśliwey ſtanełá mecie, ſtroyno, modno, á to naywiękſza że po práwey ręce *Aſtitit Regina à dextris in veſtitu deaurato circum-*
Pſ. 44. *data varietate.* Bo tá ktoraſię udáie w lewą ſtronę, to ieſt do marności świátowych, á nie w prawą, to ieſt do BOGA, podług komentu Auguſtyna Swiętego, iuż ſię ſpołkowania miedzy owieczkámi Chryſtuſowemi niech nie ſpodziewa, do trzody cuchnących kozłow należy, *ſtatuet oves à dextris, hædos à ſiniſtris.* Niech nie myśli z prawego zbiwſzyſię traktu, áby ſię doſtáłá do froncymeru, ktoren dla Panieńſkiey czyſtości, ſamemu niebieſkiemu aſſyſtuie Barankowi *ſequuntur agnum quocunq; ierit, virgines enim ſunt.* To chwalebna Pani ktoraſię ná prawą ſtronę to ieſt do BOGA, á nie do świátá, Czarta, y ciáłá bierze. *Aſtitit Regina à dextris.* Niektorzy Expozytorowie Piſma Swiętego tytuł ten Krolewſki, duſzy káżdey pobożney przypiſuią. Swięty Chryzoſtom y Hieronim przez paludáment złoty Krolewſki *Gratiam Sanctificantem* rożne cnoty Teologiczne y moralne bydź rozumieią. J ieżeli ták ieſt, toć słuſznie ten tytuł *in particulari* dáć mogę zmarłey świátu, żyiącey BOGU JASNIE WELM: JMCI PANI KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY, ktorą *varietas virtutum* rożność cnot Swiętych wykſztałtowałá *ad ſimilitudinem* Damy Niebieſkiey, *Aſtitit à dextris in veſtitu deaurato, circumdata varietate.* Kto tylko bowiem rzuci okiem ná chwalebne Jey życie, nie inne o Niey dáćby muſiał bando, tylko to, ktore Booz o ſwoiey Ruthcie: *Scit omnis populus, qui*
Ruth: 3. *habitat intra portas urbis, mulierem Teſſe Virtutis.* A iákież

było

było życie Iey? iáko ſzata ſzczerozłota *circumdata varietate*, wykſztałtowana Cnot Swiętych miniaturą, Wiáry, nadziei, miłości BOGA y bliźniego; wonnieiącemi kolorámi ni Jákubowa Sukienka: *Ecce odor filii mei, ſicut odor agri pleni*, Pokory, ſkromności, y wſtydu małżeńſkiego przyozdobiona *Mulier Virtutis*. Co do wiáry Swiętey, dochowałá tego pozoru BOGU, aż do oſtátniego ſkonania ſwego. Do Tey Wiáry żywey zdobyłá ſię ná miłość BOGA; Jeżeli bowiem tráfiłáſię okazya o BOGU mowić, czytáć álbo ſłucháć, záwſze Iey ſerce iák żelázo do Magneſá żarliwym przypadło áfektem. Poznać to było po Iey Nabożeńſtwie, po wſzyſtkich Kościołach, żaden ſię Odpuſt, żadna Solennizacya nieodbyła, ktorych by tá Swięta Páni modlitwámi, ſpowiedziami, y Kommuniami Swiętemi nieprzyozdobiłá: Jeſzcze tym nie naſycona domowemi dewocyami, Rożańcem codziennym, wſpomniane konkludowałá Feſta. Sameż tuteyſze Swiątnice Pańſkie niech dádzą teſtimonium, iák całym ſercem kochałá BOGA, dla Iego miłości choynie ná Kościoły ſpendowałá exſpenſy, ná ubogich iałmużny. Samey tuteczney Bazyliki ledwo nie káżda cegiełka mowić pretenduie *lapis de pariete clamat* wiele dobroczynnych łáſk partycypowałá. Nie zaſtarzałe wieki Setnych Swiádkow co widzieli y ſłyſzeli o munificencyi, oprocz káplicy Drzewa Krzyża Swiętego ná ten Konwent erygowaney. Głośne echo Tey Swiętey Páni po cáłym świecie, náygłośnieyſze ktoreſię o kámień Koſzyrſki obiia; ktorym Konwentom byłá dobrodzieyką: Temu Pánią Dobrodzieyką, y Fundatorką. Miiam inne ták wielkie cnot Swiętych w Tey Páni mnoſtwo, ieſzcze mnie dobre uczynki y dobroczynienie ubogim ciągnie. Zmieścił ſię w káżdym intereſie z pokorną ſuppliką, Zakonnik, ieżeli ná Prymicye upraſzał? ſamaſz tym SS. aſſyſtowałá ofiárom, ſamaſz ſwoim ſumptem ten Akt wypráwiałá, Jeżeli ſię z dyzpozycyi ſtarſzych do innego Konwentu ruſzył? bez wiátyku nie odiachał. Ubodzy bez iałmużny, Poddáni bez audyencyi y zapomożenia nie odeſzli. Niech wſzyſtkie ſtáną gromady, powtorzę y przed temi: *Scit omnis populus mulierem Te eſſe virtutis*. A zátym Ruth. 3.

Gen:

E2 kiedy

kiedy Iey życie w ták Swięte profituiące cnoty; tam Tey Páni lokandá, gdzie Krol cnot wſzyſtkich *Dominus Virtutum*
Pſ. 8. *ipſe eſt rex Gloriæ* przemieſzkuie: po práwey ręce Tego Pana, Tey Pani ſtánąć należy. *Aſtitit à dextris in veſtitu deaurato, circumdata varietate. Matthæi cap.7.* Z potomſtwa Rodzicow, á z owocu drzewo, każe poznáwáć Zbawiciel JEZUS:
Matth. 7. *Ex fructibus eorum cognoſcetis eos.* podług Swiętego Antoniego Padewſkiego, Natura ludzka z naturą drzewa parágonuie: *Arbor, eſt natura humana, fertilis in gratuitis, pul-*
S. Ant. Ser. de Dom. 5. poſt Paſch. *chra in naturalibus, fructifera in deliciis, ſpecioſa in dotibus.* Według Filozofa: co człowiek, to drzewo ku niebu wkorzenione *homo eſt arbor inverſa.* Według Proroka ukoronowanego káżdy cnotliwy ma bydź iáko drzewo wſzczepione nad potokámi wod, ktore owoc ſwoy wyda czaſu ſwego. *Fructum ſuum dabit in tempore ſuo.* Według Seráfi-
Pſal. 1. cznego Doktora Swiętego Bonawentury, dobry człowiek,
S. Bonav. dobre to drzewo. *Bona arbor eſt bonus homo.* Według Ewangelii świat iáko las, ludzie ná nim iako drzewá: ták powiedział przeyźrawſzy ſię w ſwiecie, ſwieżo od Pana
Matth. 8. JEZUSA oświecony ślepy: *Video homines velut Arbores ambulantes.* Znáć drzewo po owocu, dąb po żołędzi, Swierk, Jodłę po ſzyſzkach, ták Rodzicow po potomſtwie: *Compendioſa facilisq; Paternæ naturæ declaratio eſt, Filius.*
Nazian: Orat. 36. *Omne enim quod genitum eſt, Genitorem ſuum tacita quadam voce definit.* Tak twierdzi S. Piotr Damiani, że cnotliwych ludzi, cnotliwe potomſtwo: *Juxta converſationem*
Petr. Dam: Ser. 19. *Parentum, ſæpè proveniunt merita Filiorum, ut & honeſtis Progenitoribus, proles honeſta correſpondeat, & reproba reprobis in paritate concurrat.* Tegoż naucza y Caſsiodorus, że ſię oſobliwie po cnotach Rodzicielſkich miarkowáć potrzeba co będzie z dziecięcia: *Providentiæ ratio eſt, in tenera*
Caſsio: lib. 2. Ep. 25. *ætate merita futura tractare, & ex Parentum Virtutibus, Prolis indicare ſucceſsus.* Aſſekuruie Pan JEZUS ſam, że złe drzewo z natury ſwoiey nie może dobrych owocow rodzić: *Non poteſt Arbor mala, bonos fructus facere.* Nie będą ná bzie winne grona, ná cierniu Rodzynki, ná Głogu migdały. Nie urodzi ſowa ſokołá, z iáſtrzębiego gniazda gołąb nie wyleci, z kruczego iaia kanárek ſię nie wylęże.

Trzymam

Trzymam ſię náuki Chryſtuſowey, że z owocu drzewo, á z potomſtwa Rodzicow poznawáć trzeba: *de fructibus eorum cognoſcetis eos.* Ják Bog Wſzechmogący tę PANIA ná Potomſtwie pobłogoſłáwił; znáć że Swięta była; tey ſwiątobliwości lubo oczywiſtym prognoſtykiem Ciało do tych czas od lat iedynaſtu nieſkażytelne y náturalney korrupcyi niepodległe. Zywſze świadectwo JJ. WIELMOZNE *Potomſtwo.* JAN *Kaſztelan Chełmſki* w nabożeństwie, w Jałmuznach, w rozſądku żywy Mátki konterfekt; *ſpes magna Patriæ.* WINCENTY *Staroſta Korytnicki* we wſzyſtkich talentach ieżeli ſtarſzemu rowny, to nie młodſzy, w dewocyach Swiątobliwey Mátki Syn prawdziwy, w innych przymiotach Brat Kaſztelana rodzony. FELIXA, DOMINIKA, JACKA, każdego z oſobna piorem okryślić trudno, kaznodzieyſkim denominowáć entuzyazmem ieſzcze trudnieyſza; ktorych bowiem iedna wypiáſtowáła Lucyna, ták nierozdzielnymi tálentami udárowáła natura, y ieżeli Oratorowi dána wiara: *Excelſa capita excelſæ cunabula Gentis;* bardziey dáleko nauce Chryſtuſowey: *de fructibus eorum cognoſcetis Eos.* ANNA SAPIEZYNA *Woiewodzicowa Bracławſka* rodzona tákże we wſzyſtkich cnotach y tálentach JJ. WW. *Hrabiow* KRASICKICH Sioſtra. Dochodzcieſz teraz z ták ślicznego groná ktoremu BOG ni Jakoba Patryarchy potomſtwu pobłogoſłáwił, toć y Mátki w ſwym Błogoſłáwieńſtwie, nieupośledził? *Geneſis* 35. Opiſuie Litera ſwięta śmierć y pogrzeb Bogoboyney Racheli temi ſłowy: *Mortua eſt Rachel & ſepulta in via quæ ducit Ephratam.* Rachel Jmie Hebrayſkie podług expozycyi tłumaczow Piſma Swiętego znaczy Owcę *à per conſequens* Káżdą Owieczkę Chryſtuſową, dziwną iednak, y ciekawą do wiadomości w tym Jmieniu czytam relacyą. Pliniuſz piſze: że owce według rożnych czaſow Roku, roznie odpoczywaią, w zimie y Jeſieni, legaią ná bok lewy, przez Wioſnę y Lato ná bok prawy; czy to ieſt prawda? Goſpodarzow y owczarzow pytáć o to. Ja iednak w Piſmie Swiętym ten tryb leżenia upátruię, ſam álbowiem PAN BOG Ezechielowi Prorokowi ták przykazał: *Tu dormies ſuper latus,*

Math. 7

Gen. 35.

Lib. 12 *hiſt. nat. c.* 15.

 Tuum ſiniſtrum, & cum hæc compleveris, dormies ſuper latus
Ezeh: 4. *Tuum dextrum*: ták ordynacya BOSKA dla ſwoich owieczek uczyniona: Expozytorowie Piſmá Swiętego przez bok lewy rozumieią, wſzelkie mortyfikácye, przez práwy, delicye y rozkoſzy. *Siniſtrum videtur eſſe in tribulatio-*
S. Cyril: *nibus, dextrum vivere in proſperitatibus*. Lecz ſwiat y Jego adherenci nie chcą tego Boſkiego ſłucháć ordynanſu, wolą cáłym życiem náprawym wczáſowáć ſię, á po śmierci ná cáłą nieſzczęſną wieczność ná lewym ſpoczywáć. Ná ſądzie oſtátnim będzie wydzieláć czuły Paſterz o-
Joan: 2. wieczki ſwoie *Ego ſum Paſtor bonus* tych co życiem cáłym ná lewy bok ſpoczywáli, to ieſt w umartwieniu żyli, záwoła do Boku ſwego y przyłączy: *Venite Benedicti*
Math: 25. *Patris mei percipite Regnum*: Tym zaś co w roſkoſzach y ſwobodách wiek pędzili, rzeknie: *Ite maledicti in ignem*
Ibid. *æternum*, Leżenia te wyraźiłá dobrze przypowieść Zbáwiciela náſzego o Bogaczu y Łazárzu: Bogacz miękko leży ná bok práwy, záwſze weſoło: muzyka, huczki, tańce, tráktamenta, *epulabatur quotidie ſplendidè*, Łazarz zaś u-
Luc. 16. bogi pod domem Iego leżąc w nędzy, głodzie y mizeryi, oczekuiąc odrobin ſchodzących od ſtołu, ktorych iuż y pſi ieść niechcieli: *cupiebat ſaturari de micis* y tych
Ibid. ſię doczekáć nie mogł. Przyſzłá śmierć, ah! iáka zaraz dyfferencya, Łázarz zaraz ná łono Abráhamá idzie, á Bogacz do Piekłá ná wieczne tortury. Rzecz dziwna że ludzie żadną miárą nie chcą rozumieć tey ordynácyi Boſkiey, y z wygnania chcą uczynić Oyczyżnę, w błocie port, w więzieniu pociechy, w ciemnościach pieſzczoty: Nárzekał ná tákich Job w owey ſwoiey ſtraſzney Lámentácyi
Job. 17. *Noctem verterunt in diem*. Nie ták Krolowa Jerozolimſka duſzę pobożną wyrażáiąca w Pieniach Salomono-
Cant: 3. wych o ſobie mowiłá: *Tenui eum nec dimittam*; iuż nie tákiego ſerca Jakub, miał w garſci BOGA w poſtáci Anioła, z nim ſię páſował ledwo nie do świtu, iák tylko odebrał Błogosłáwieńſtwo ták go z rąk wypuścił:
Gen: *non dimittam donec benedixeris mihi*. Bernard S. te obydwie tranſákcye uważáiąc, chwáli oblubienicę, że ſię cáłym ſercem ięła BOGA, Jakóba gani, że ſię Błogosłáwieńſtwem
kontento-

kontentował á BOGA upuścił: *Jsta non vult cum dimittere etiam pro Benedictione, Jlle autem dimisit acceptâ Benedictione.* Już widzę że dobrze Teodoretus powiedział: *Jn Jsràële terrena in pretio, Cælum in mysterio.* Jakòb kontentuiesię Błogosławieństwem *terrena in pretio,* á Oblubienica Błogosłáwionym *Cælum in Misterio.* Tákich wiele ludzi ná świecie, ktorzy kontenci z samego tylko Błogosławieństwa y to doczesnego: *Promptuaria eorum plena, oves eorum fætosæ, non est ruina maceriæ, Filiæ eorum compositæ* Spiżarnie ich pełne, stodoły nie pròżne, owce płodne, Còrki stroyne; áż záraz ludzie tákich Błogosłáwionymi náżywaią, *Beatum dixerunt populum cui hæc sunt:* Ah! mylicie się niebożęta y owszem: *Beatus populus cujus est Dominus ejus,* nie ná ziemi Błogosławieństwo, ále w Niebie. Słuchaycieśz sepultury Rácheli ze w świecie żadnych kontentecy nie miała, tylko w BOGU samym, gdzieśz ta owieczka pogrzebiona? *sepulta in via quæ ducit Ephratam.* Ciż sami Tłumacze pisma Swiętego, co Jmię *Rachel* owieczką tłumaczą, słowo to *Ephratam* czytáią, *ubertas* obfitość, á obfitość Domu Boskiego o ktòrey mowi Dawid *Jnebriabuntur ab ubertate Domus Tuæ.* Umarła S.P. J. W. *Imość Pani* ELEONORA z RZEWUSKICH KRASICKA *Kasztelanowa Chełmska,* życie w Postach Nowen, Kwinden, Adwentow, y innych mortyfikácyach pędząc, ni Bogoboyna *Rachel,* prawdziwa Chrystusowa Owieczka, bo Sakramentami Swiętemi, y Zbáwiennym Wiátykiem ná drogę wieczności opátrzona; gdzież Ią ználeść? *juxta viam quæ ducit Ephratam:* ná drodze á drodze Zbáwienney: Już tám po mortyfikácyach y Abstynencyach wiecznych roskoszy zażywa.

Berm. Serm. 26. in cant.

Teod. in Gen.

Psal. 143.

Jbid.

Gen 35.

Hug. Car.

Psal. 35.

Tu się weryfikuią słowa Doktora Narodu Pawła Swiętego: *Non gravavi vos, donate mihi hanc Injuriam.* Nie máśz Krzywdy RZEWUSKICH KRZYWDO, nie máśz żadney aggrawácyi przez śmierć J. W. KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY; Oyczysty KRASICKICH ROGALO, nie maśz uciemiężenia w Zkolligowanych Domach Jaśnie Oświeconych *XIAZAT WASILOW WILENSKICH, ROMANOW BRACŁAWSKICH WOIEWODOW,*

2. ad Cor. cap. 13.

DOW, HETMANOW WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO, *Włodzimirſkich, Zytomirſkich &c Stároſtow* HREHOREGO Zmudzkiego MATWEIA Bracławſkiego Kaſztelanow. FEDOROW ná Łucku, MICHAŁOW ná Koſerzu, WASILOW ná Neſuchoiezach, HREHORYCH ná Białym Kowlu, XIAZAT SANGUSZKOW, LUBARTOW, WITOLDOW, KIEYSZTUTOW XIAZAT Litewſkich. OLGIERDOW, GIEDYMINOW, WITENEIOW, KAMPEIUSZOW CEZARYNOW, PROSPERYCH, XIAZAT Rzymſkich. ZASŁAWSKICH, OSTROGSKICH, ZBARAZKICH, KORECKICH, BAWARSKICH, NEOBURSKICH, CZUGKICH, WORONIECKICH, RADZIWIŁŁOW, WISZNIOWIECKICH, CZETWERTYNSKICH, CZARTORYISKICH XIAZAT Polſkich. GALICZYNOW, CHOWANSKICH, TRUBECKICH, KORADYNOW XIAZAT Węgierſkich. Nie máſz żadney aggrawacyi *Cognato Nomini* RZEWUSKICH, POTOCKICH, KUNICKICH, DZIERZKOW, ZBROŻKOW, OBORSKCH, KARCZEWSKICH, KONIECPOLSKICH, WALEWSKICH, SAPIEHOW, DANIŁOWICZOW, TARŁOW, MALINSKICH, ŁASZCZOW, LEDUCHOWSKICH, NIMIERZYCZOW, CETNEROW, OLIZAROW, STLMKOWSKICH, MIACZYNSKICH, MOSZYNSKICH, STASZOWSKICH, y Innych, *in numero plurali* znayduiących ſię A toczemu? niech dla wſzyſtkich Setnych y Tyſiącznych Imion; táż ſama będzie Apoſtołá Rácyá: *Donate mihi hanc injuriam.* BOG ſam w donacyi oſobliwey, Wáſzą, przez śmierć J. W. KASZTELANOWY CHEŁMSKIEY ponieſioną, akceptuie Krzywdę, Niech z Bogiem wiekuie, bo Swięta Pani, oſtatnią, zoſtáwuiąc każdemu z oſobna przezemnie waletę.

Ibid:

Zegna cię naypierwey J. W. ELEONORA *z Rzewuſkich Hrabina* KRASICKA *Kaſztelanowa Chełmſka.* Kościele Woiuiący iáko Matkę Corka kochana, dziękuie zá wſzyſtkie SAKRAMENTA á oſobliwie przy śmierci adminiſtrowane. Dziękuie zá wſzyſtkie Jndulgencye, Jubileuſze, ktorych kiedykolwiek w życiu partycypowáłá, Dziękuie żeś utorował Drogę Zbawiennemi Reflexyami, przy Aſsyſtencyi Kápłánow do Kościoła Tryumfu-

iącego.

iącego. Z Kościołem woiuiącym żegná Cię Cudowne ná tym mieyscu KRZYZA SWIĘTEGO DRZEWO, á iák záwsze Twoiey doznáwałá łáski we wszelkich Jnteressach żyiąc, ták y teraz pokornym prosi sercem, abyś Jey do szczęśliwey wieczności Zbawiennym był ná záwsze znakiem *Signum Salutis.*

Zegna nayiaśnieyszy Máiestat Polski z całym Senatem Senatorska Cora *de Principum Sanguine nata*, rekommenduiąc *pro fulcris Patriæ* JJ. Wielmoznych Synow, áby w Jmieniu, godności, zdrowych rádach *pro Libertate Patriæ sequantur facta Majorum.*

Zegna was Trybunalskie Areopagi, Ziemskie y Grodowe Subselia, *ad Themidis Aram.* Za administracyą Swiętey Sprawiedliwości we wszystkich sprawach swoich, *in victimam* Solenne oddáie podziękowanie: J ieżeli ktorych dla abbrewiacyi życia finalnie nie zákończyłá: Wászey Klemencyi *Bonorum & onerum* osierociałych *ex Sanguine hæredes* rekommenduie.

Zegna Cię J. W. MICHALE KUNICKI Sufraganie y Archi Dyákonie Krákowski, Biskupie Arsyoneński, Dziekánie Gnieźniński, J. O. Trybunału Prezydencie; z Tobą, w raz Zegna J. W. JOZEFA KUNICKIEGO Podkomorzego Chełmskiego *Par Nobile Fratrum* nayukochańszych w życiu y po śmierci Braci kochána Siostra, dziękuie zá podięte ná tym funebralnym Akcie fatygi. W ápprekácyi zaś za kontestacyą Braterskich áffektow sobie wyświadczonych, táką wotuie propensyą: *Qui probitate Numam superas, virtute Catonem: Vive senis Pylti sæcula, vive, vale.*

A naybardziey obraca do Was *Jnclyta Domûs Decora.* Nie ták snem śmiertelnym záwárte oczy, iáko żywe Mácierzyńskie serce JJ. WIELMOZNYCH Synow swoich: y ieżeli *conveniunt rebus Nomina Magna suis:* JANOWI *Kasztelanowi Chełmskiemu Ioannes Gratia* Łask wszelkich od Paná BOGA życzy. WINCENTEMU *Staroście Korytnickiemu.* Weryfikácyi ápromissyi Pańskiey, *Vincenti dabo edere de Ligno vitæ* Zeby owocu żywota wiecznego partycypował. FELIXOWI wszelkiego szczęścia y

G pomyślnych

pomyślnych ſukceſſow. DOMINIKOWI Błogosłáwieńſtwa Boſkiego: *Benedictio Domini ſit ſuper Te ſemper.* JACKOWI z rąk tych, ktore opiſuie Litera Swięta: *Manus ejus tornatiles plenæ Hyacinthîs*, Fortun wſzelkich, Wſzyſtkim wraz z áfektu Macierzynſkiego życzy: *Omnis honor, cuncti veniant ad limina Faſces. Jte per annos. & priſcæ titulos præcedite Famæ.* Zegna waſzych dożywotnich Przyiacioł Annę, Barbarę Franciſzkę Zuzánnę, y wſzyſtkie Pociechy wáſze; w ktorych iedyne pokładácie delicye, tym bez ſmutku rozkoſzy życzy y wſzelkich Błogoſławieńſtw Boſkich *de rore cæli de pinguedine terræ abundantiam Panis & vini.*

Zegna wſzyſtkich ſwoich sług wiernych Páni Tá, ktorey áfektu y reſpektu pełne ſerca Wáſze, tákim do Was wołáiąc ſtylem: *Sternat vobis ad Fortunam probitas viam, & dignitatem dignitati accumulet numeroſa virtus.* Zegna wſzyſtkich pozoſtáłych poddanych dziedziczká ſamą pánuiąca łáſkáwością, ále tey żąda wdzięczności ábyście zá Nię ſzczerze weſthnęli do BOGA.

Zegna Was Zakony, oſobliwie ná ten tu Akt zgromadzone, temi do was S. Auguſtyna Mátki mowiąc słowy. *Rogo mementote mei ad altare DEI.* A po uczynioney waledykcyi iużeſz, y Ja z tey Ambony Zegnam cię Pani, Dobrodziko, y Fundatorko náſza, do Ciebie Ukrzyżowany JEZU cáłym ſercem y áffektem wołáiąc: *Lux æterna luceat ei Domine cum Sanctis Tuis in æternum quia pius es.* Amen.

Ex data

Ex data nobis commiſsione, ab A. R. ac. Ex: P. Mgro Priore Provinciali Poloniæ Digniſsimo Patre APOLLINARE BIELOWICZ, ad legendum, videndum, Approbandum; & publicæ fidelium utilitati exponendum; *Opus* cui titulus (absq; injuria Cæli & hominum) DONATYWA HERBOWNEY RZEWUSKICH KRZYWDY, adhibitâ diligenti operâ legimus, vidimus, & approbandum atq; publicæ fidelium utilitati exponendum duximus. Hæc enim eſto funebralis Concio, dum in ſe lucidiſsimas Catholicæ vitæ, Chriſtianæ pietatis, Religionis, flammas rutilantes continet; Publicam meretur lucem moribus etiam tanquam lucerna affulgendo. Non in contrarium levamen piiſsimi doloris ferat, Typi expreſsio Saraphici ſui Authoris R. A. P. S. Th. Lectoris Prioris Vlodimirienſis Patris BONAVENTURÆ AWEDYK, & doctrinæ claritate, mortales illuminet tenebras, lucem immortalem accendendo JLL. ELEONORÆ CASTELLANÆ: Cujus DONATYWA gratô donô prælo mandatur. Actum Lublini in Conventu Regali ad Ædes S. Stanislai P. R P. Sacri Ordinis Prædicatorum in Studio Formali. Die 19. Decembris Annô 1739.

Fr Cajetanus Kijankowſki Sæ. Thæ. Præſentatus

Prior Conventûs Lublinenſis, & Vicarius

Provincialis Contratæ ejusdem.

Fr Petrus Mroczkowſki Sacræ Th. Lr. Profeſsor

Secundarius. mpp.